

8. HRVATSKI GEOGRAFSKI KONGRES

Malinska – Dubašnica, otok Krk, 4. – 6. listopada 2023.

Od 4. do 6. listopada 2023. godine, u organizaciji Hrvatskoga geografskog društva i Geografskog odsjeka Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a pod pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatskog Sabora, Ministarstva znanosti i obrazovanja i Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u općini Malinska – Dubašnica na otoku Krku održan je 8. hrvatski geografski kongres, međunarodni znanstveni skup „Geografski odgovori na izazove suvremenog svijeta u 21. stoljeću i 140 godina geografije na Sveučilištu u Zagrebu“. Temom ovog nacionalnog kongresa nastojalo se ukazati na geografski pristup istraživanjima promjena koje su se dogodile od održavanja zadnjeg kongresa, a koje su značajno promijenile svijet u kojem živimo. Na neke od izazova s kojima se suočavamo geografi u svijetu i u Hrvatskoj moraju predlagati svoje odgovore i to ne samo s akademskog aspekta, već i s aspekta rješenja koja geografska istraživanja nude za određene probleme prirodne i društvene sredine u Hrvatskoj. Ta su se istraživanja odražavala u temama izlaganja sudionika kongresa.

Na 7. kongresu održanom u Čakovcu 2019. godine predloženo je da se 8. hrvatski geografski kongres organizira na jednom od hrvatskih otoka. Ova je odluka potaknuta nepovoljnim procesima koji se odvijaju na hrvatskim otocima te se organizacijom kongresa na otoku htjelo potaknuti interes geografa da svoja istraživanja usmjere i na taj dio Hrvatske, ali i da široj javnosti ukažu na suvremene procese koji su, unatoč povoljnim turističkim kretanjima, većinom nepovoljni kada je riječ o demogeografskim i drugim prostornim procesima, kao i da predlože svoja rješenja.

U rad kongresa bilo je uključeno 159 sudionika, a uz hrvatske znanstvenike sudjelovali su i kolege iz Slovenije, Srbije, Albanije, Estonije, Mađarske i Kosova. Znanstveni odbor je prihvatio 89 podneska. Svečano otvaranje započelo je u 9 sati, a skup su pozdravili predsjednik HGD-a doc. dr. sc. Mladen Maradin, o. d. pročelnika Geografskog odsjeka PMF-a prof. dr. sc. Aleksandar Toskić, dekan Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Mirko Planinić, rektor Sveučilišta u Zadru prof. dr. sc. Josip Faričić, pročelnica Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije prof. dr. sc. Koraljka Vahtar-Jurković, direktor Turističke zajednice Općine Malinska – Dubašnica Daniel Manzoni te u ime Interpretacijskog centra maritimne baštine DUBoak- Malinska Alen Karabaić.

Radni dio Kongresa odvijao se prva dva dana u dvije ili tri paralelne sekcije, a trećega dana održan je terenski dio Kongresa na području otoka Krka pod vodstvom prof. dr. sc. Vuka Tvrтка Opačića. U sklopu programa obilježeno je 140 godina visokoškolske nastave geografije u Hrvatskoj, a održana je i završna radionica projekta HRZZ-a *Relativna promjena morske razine i klimatske promjene duž istočne obale Jadrana (SEALeVEL)* voditeljice prof. dr. sc. Sanje Faivre. Recenzirani sažetci izloženih podnesaka tiskani su u Knjizi sažetaka (ISSN 1849-8353).

Temeljem izloženih referata i rasprave usvojeni su zaključci 8. hrvatskoga geografskog kongresa:

1. Geografi trebaju poticati izvrsnost znanstvenih istraživanja i povećavati vidljivost rezultata.
2. Izloženi sažetci ukazuju na sve veću aplikativnost geografskih istraživanja te ih je potrebno poticati, a naročito one koji se bave društveno relevantnim temama.
3. Geografska istraživanja trebala bi u fokus staviti međuovisnost ekonomskog razvoja i okoliša.
4. U kontekstu praćenja turizma u zaštićenim i drugim osjetljivim područjima trebalo bi staviti naglasak na istraživanje prostornih učinaka turizma u svrhu uspješnog turističkog, ali i općeg društveno-gospodarskog razvoja i očuvanja prostora.
5. Geografija bi trebala ažurirati postojeće modele i/ili predložiti model diferencijacije gradskih naselja.
6. Potrebna je veća uključenost geografa u procese odlučivanja i rješavanja političko-geografskih problema: formiranja novih izbornih jedinica, pitanja sigurnosti granica (u okviru unutareuropskih i izvanuropskih migracija), globalnih pitanja.

7. Izlaganja su ukazala na važnost multidisciplinarnosti i interdisciplinarnosti, koja pridonosi ostvarivanju strateških ciljeva Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Zadru te daljoj afirmaciji geografije i drugih prirodoslovnih struka čije spoznaje doprinose razvoju znanosti i poboljšanju kvalitete života.

8. U izloženim temama iz edukacijske geografije primijenjene su kompleksnije istraživačke metode kojima se propituju dosadašnje spoznaje i oblikuju smjernice za buduća istraživanja važna za održivost i učinkovitost odgojno-obrazovnog sustava, za vidljivost geografije, promociju geografije kao znanosti i nastavnog predmeta. Poželjno je unaprijediti stručnu praksu i bolje je povezati s izradom ocjenskih radova, a u aktivnosti popularizacije geografije više uključiti alumne.

9. U okviru radionice SEALevelL predstavljeni su rezultati interdisciplinarnih istraživanja u kojima se potvrđuje važnost geografije u aktualnim temama poput promjena morske razine i paleookolišnih promjena. Poznavanje promjena u prošlosti daje mogućnost modeliranja budućih promjena. Također, pokazana je važnost primjene suvremenih tehnologija u praćenju recentnih geomorfoloških promjena.

10. Predlaže se da deveti hrvatski geografski kongres bude održan za četiri godine u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

DOC. DR. SC. MLADEN MARADIN
PREDSJEDNIK HRVATSKOG GEOGRAFSKOG DRUŠTVA